

גילוי עצם הנשמה.

לימוד לקראת ג' תמוז.

ליקוטי שיחות לפרשת חוקת כרך ד]

אפר הפרה האדומה, שעשה משה רבנו, חולק לשלושה חלקים: חלק אחד כדי לטהר טמאי-מת; חלק שני - לטהר את הכוהנים שעשו את הפרות שאחריה; וחלק שלישי הונה "למשמרת". מה התועלת בהנחת האפר ל"משמרת"?

יש לבאר עניין זה על-פי המשמעות הרוחנית הנצחית של מצוות פרה אדומה. התורה אומרת, שכדי להכין את אפר הפרה הכוהן צריך לצאת אל מחוץ למחנה, וכאשר הוא עוסק בשריפת הפרה והכנת אפרה - הוא עצמו נטמא. מכאן יש ללמוד הוראה נצחית באהבת-ישראל ובדאגה ליהודי שני

כאשר רואים יהודי שבגלוי לא ניכרת בו דבקות בה' אלוקים חיים, עלולים לחשוב, שאם הוא הידרדר לדרגה נחותה כל-כך - הרי הוא כבר אבוד (חס ושלום). אומרת התורה, שמשה רבנו נתן לנו הכוח לטהר 'כל יהודי', אפילו מי שנמצא בדרגה רוחנית הירודה ביותר, בבחינת 'טמא מת'. יצר הרע עלול להוסיף לטעון: אפילו נאמר שיש לנו הכוח לטהרו ולהצילו, מדוע מוטלת עלינו חובה לרדת לדרגה נחותה כל-כך, עד שאנו עצמנו עלולים להיטמא? האם האדם חייב לרדת בדרגתו הרוחנית בשביל יהודי שני

אומרת התורה: "זאת חוקת התורה" - בזה מתבטא כל עניינה של התורה, צריכים להתמסר למען יהודי שני ולעשות לו טובה ולטהרו, אפילו אם לשם כך האדם נדרש לצאת אל מחוץ למחנה ולהיטמא. וכאשר הוא מבטל את עצמו בשביל יהודי שני, הוא מגלה את עצם נשמתו. אך עדיין יש חשש, שהאדם הרואה הצלחה בהשפעתו על הזולת יחשוב שההצלחה נובעת מכוחו - "כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה". לכן השאיר משה רבנו אפר מיוחד שנועד לקדש את הכוהנים שעשו את הפרות הבאות - כדי שהמטהר אחרים ידע ויזכור שהוא עושה זאת לא בכוחו-שלו, אלא בכוחו של משה רבנו.

ועדיין לא די בכל זה, שכן יהודי עלול לשקוע בפעילות ציבורית ובעבודה של השפעה על הזולת, עד שהוא שוכח את עצמו ואת מצבו-שלו בעבודת ה'. לשם כך השאיר משה רבנו חלק שלישי של אפר - "למשמרת". על האדם לזכור שגם אצלו עלול להיות עניין של 'טומאת מת' חס-ושלום, ולשם כך הוא יזדקק לאפר הפרה.

שילוב זה - בין ההתמסרות לטובת הזולת ובו-בזמן דאגה למצבו האישי של העושה למען הזולת - הוא החידוש העיקרי של התורה - התכללות שני הקווים. מצד אחד צריכים לפעול למען הזולת - "כי תראה ערום וכיסיתו". כשרואים יהודי 'ערום' מן המצוות, צריכים לדאוג שיקיים מצוות, יניח תפילין וילבש ציצית. ומצד שני, כהמשך הפסוק - "ומבשרך לא תתעלם". יש לזכור שגם אנו-עצמנו 'בשר', ובשר שמן וחומרי, שצריכים לשרותו, למלחו ולשוטפו. שילוב זה הוא המביא את הטהרה האמיתית, עד הטהרה השלמה של הגאולה.

מטה האלהים.

ההשתדלות לפעול על הזולת ובהזולת - בה תלוי גם עניינו ומצבו של המשתדל, כי כל ישראל הם קומה אחת שלימה. ולזאת, כמו שהרגל והעקב ומצבם - משלים גם את הראש וכללות הקומה, כך ההשתדלות

על הזולת ובהזולת, להטיבו ולהרבותו, ועד להזולת אשר בבחינת עקב ובשר שאין בו חיות, מלאך המוות שבאדם על-ידי זה דווקא יגיע לשלימותו הוא

ועניין זה מרומז במה שאמרו רז"ל שבמטה משה מטה האלוקים היה חקוק שמא רבא והיו חקוקות העשר מכות . ולכאורה, מה למטה האלוקים ולעשר מכות? אמנם, דווקא על-ידי הירידה עד לבני-ישראל שבמצרים ערות הארץ, ולהכות את מצרים בכדי להציל ולגאול משם את בני-ישראל, על-ידי זה דווקא הוא שלימות המטה ונעשה מטה האלוקים

(לקוטי שיחות כרך ו, עמ' 289)

* * *

על כל יהודי לעסוק באהבת ישראל להשפיע ליהודי שני, ודבר זה תועלת גם לו עצמו, כמאמר רז"ל על פסוק: "רש ואיש תככים נפגשו – מאיר עיני שניהם ה'" כו', "עשיר ורש נפגשו עושה כולם ה'", וכדרך שהדבר לגבי רש ועשיר מבחינה גשמית כך הדבר לגבי רש ועשיר מבחינה רוחנית: על-ידי השפעת העשיר לרש נותן הקב"ה גם לעשיר

המשנה אומרת: "איזהו חכם הלומד מכל אדם", כלומר – יש לכל אדם עניין מסויים אותו אפשר ללמוד ממנו, ואם כן – כל אדם עשיר לגבי עניינו המסויים. נדרש אפוא מכל "עשיר" שיתן לחברו החסר את הדבר, ואז יינתן לו מלמעלה החסר לו

ידועה ההבטחה של אדמו"ר הזקן שעל-ידי צדקה, בגשמיות או ברוחניות, "נעשים מוחו וליבו זכים אלף . פעמים ככה", וכפי שהדגשתי כמה פעמים שאין הכוונה בזה לגזמא או ללשון מליצה אלא כפשוטו בפועל ממש!

וכדי שעוד הפעם לא יהיה בלבול ולא יבינו – אני חוזר ואומר עכשיו בכל התוקף וימסור זאת בשמי: מי שעוסק ב"מבצעים", שעל-ידי כך הרי הוא עושה צדקה רוחנית גדולה ליהודי – אזי כשישב אחר כך ללמוד דף גמרא או מאמר חסידות, הנה מה שבדרך הרגיל היה צריך לקחת לו להבין אלף שעות – עכשיו הוא יבין בשעה אחת, כפשוטו. ומה שהיה לוקח לו ללמוד ולהבין בחמש מאות שעות, הנה עכשיו הוא יוכל להשיג זאת בחצי שעה

ואני חוזר ומדגיש: אני לוקח כל זה על הכתפיים שלי, "ובחנוני נא בזאת", אשר כל מי שעוסק באמת בשליחות ובמבצעים כדבעי וכפי הכוונה – יהיה לו הצלחה הכי גדולה ועצומה ונפלאה בלימוד התורה, בנגלה ובחסידות, בחינוך הבנים והבנות, והכול באופן של אלף פעמים ככה כפשוטו ממש מכפי שהיה בלי זה.